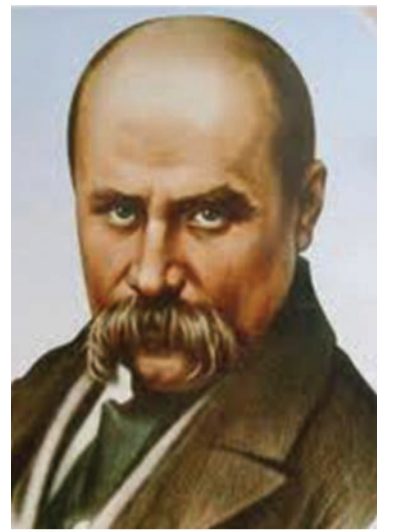


Український ВІСНИК



Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXIV. № 11-12 (червень) 2017

Прочитайте:

- ❖ Історія українського державного гімну
- ❖ XI-ий випуск Національного конкурсу декламування української поезії
- ❖ Міжнародний колоквіум «Людина і міф» у Сучавському університеті ім. Стефана Великого
- ❖ За два дні – дві гуцульські культурні події
- ❖ Останній дзвінок
- ❖ З архівів
- ❖ «Коломийка» – вчора і сьогодні
- ❖ Сторінку письменника

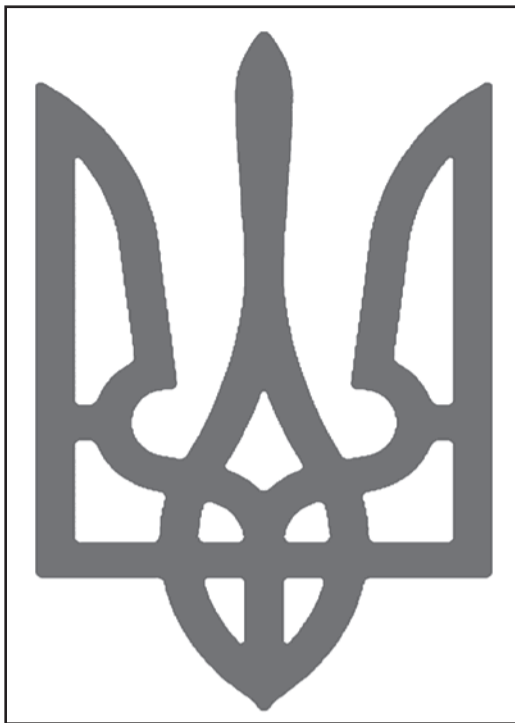


*«Налите соком, черешневе літо,
босоніж червень ходить по росі.
Щедро промінням сонячним зігрите,
черешні стиглі влітає у косі.»*

Лариса МАНДЗЮК

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГИМНУ

Українське життя трохи ожило після знесення кріпацтва у 1861 році в царській Росії, яка панувала на Україні. Але розвиток її культури було швидко припинено, бо вже 1863 року міністер внутрішніх справ Росії граф Петро Валуєв розіслав свій таємний циркуляр, у якому твердив, що українська мова та література – це інтрига Польщі, яка перед тим хотіла визволитися з російської залежності!. П. Валуєв наказав своїм цензорам не дозволяти видавати твори українською мовою, бо «ніякого особеного малоросійського язика (мови) не було, немає і не може бути».



У відповідь на указ П. Валуєва поет з Наддніпрянщини Павло Чубинський (1839-1884) написав вірш «Ще не вмерла Україна». Він був поміщений вперше в 1863 році у львівському часописі «Мета» помилково як вірш Тараса Шевченка. Того ж самого року композитор о. Михайло Вербицький (1815-1870) з Галичини написав до того вірша музику, спершу для сольоспіву, а пізніше для хору. Пісня «Ще не вмерла Україна» стала популярною. В 1864 році її виконали в Українському театрі у Львові в хорівій обробці, а 1865 році в Перемишлі закінчили Шевченківське свято тією піснею. Галичина тоді була частиною Австро-угорської імперії й мала більшу свободу, ніж та частина України, що була частиною Російської імперії.

Пісня «Ще не вмерла Україна» перший раз появилася друком у 1865 році у львівському нотному збірнику «Кобзар», і завдяки легкій мелодії швидко поширилася в Галичині, а пізніше й у східній Україні. В 1917 році пісню «Ще не вмерла Україна» український уряд, який проголосив незалежність України, затвердив гімном української держави. Є кілька відмінних редакцій цієї пісні чи вірша. В газеті «Голос Лемкіщини» за лютий 1964 року було поміщено вірш, як передрук з книги «Український Декляматор «Розвага», виданої 1906 року. Текст був такий:

*Ще не вмерла Україна, і слава і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші вороги, як роса на сонці
Запануєм, браття ми, у своїй сторонці!
Душу, тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми браття, козацького роду!
Гей, гей, браття милі!
Нумо братися за діло!
Гей, гей пора вставати,
Пора воля добувати!*

Великий збірник найкращих українських пісень «Трембіта», випущений 1927 року у Львові видавництвом «Пісня», подає такий текст Павла Чубинського:

*Ще не вмерла Україна, і слава, і воля!
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля!*

*Згинуть наші вороженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.
Душу, тіло ми положим за нашу свободу!
І покажем, що ми, браття, козацького роду!
Наливайко, Залізник і Тарас Трясило
Кличуть на нас із-за могил на святее діло.
І згадаймо славну смерть лицарства-козацтва,
Щоб не втратить марно нам свого юнацтва.
Ой, Богдане, славний наш гетьмане!
Нащо дав ти Україну москалям поганим?!
Щоб вернути її честь, ляжем головами,
Назовемся України вірними синами!
Наші браття-славяне вже за зброю взялись,
Не дїжде ніхто, щоб ми позаду остались!
Поєднаймось разом всі, братчики-славяне!
Нехай гинуть вороги, най воля настане.*

Після проголошення незалежності! України появилася друком ще й третій варіант пісні П. Чубинського:

*Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля!
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці,
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.
Станем, браття, в бій кривавий від Сяну до Дону,
В ріднім краю панувати не дамо нікому.
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Що у нашій Україні доленька доспіє.
А завзяття, щира праця свого ще докаже.
Ще ся волі в Україні піснь гучна розляже.
За Карпати відіб'ється, вгмонить степами,
України слава стане поміж ворогами.*

Перечитуючи тексти, можна впізнати, що цей вірш П. Чубинський написав під впливом поезії Т. Шевченка. Наливайко, Залізник, Тарас Трясило, що згадуються у вірші П. Чубинського, це відомі персонажі з Шевченкових поем «Тарасова ніч» та «Гайдамаки». Цитовані тексти надруковані після смерті автора вірша й ніхто не може ствердити, який варіант є першим чи другим. Було б цікаво розшукати в архівах чи бібліотеках те число «Мети», де вперше надруковано вірш в 1863 році, щоб взнати, хто є автором «вороженьків», а хто – «ворогів»?

Олексій КОНОВАЛ
(«Свобода», травень 2017)

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНИ

Вірні П.Чубинського,
С.Даниловича

Музика М.Вербицького

Урочисто

Ще не вмер - ла У - кра - ї - ни ні сла - ва, ні во - - - ля,
ще нам, брат - тя мо - ло - ді - і, у - сміх - неть - ся до - ля. Зги - нуть на - ші
во - ро - жень - ки, як ро - са на сон - ці. За - па - ну - єм і ми, брат - тя,
у сво - їй сто - рон - - - ці. Ду - шу, ті - ло ми по - ло - жим за на - шу сво -
бо - ду. І по - ка - жем, що ми, брат - тя ко - заць - ко - го ро - ду.

XI-ий ВИПУСК НАЦІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ ДЕКЛАМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ

29 травня в місті Сігету-Мармацієй Марамуреського повіту відбувся XI-ий випуск Національного конкурсу декламування української поезії, в якому взяли



участь майже 60 учнів I-XII класів зі шкіл повітів Сучава, Марамуреш, Тіміш, Арад, Караш-Северін та Ботошань. Конкурс був організований з ініціативи Союзу українців Румунії за сприяння Марамороського Повітового шкільного інспекторату та Міністерства освіти Румунії.

Національний конкурс декламування української поезії започаткований 11 років тому з ініціативи професора музики, педагога, сьогоднішнього голови Марамороської філії СУР Мирослава Петрецького. Спочатку був повітовий конкурс декламування української поезії, який перетворився в міжповітовий і переріс, як ми бачимо сьогодні, в національний. Мене зовсім не здивує, якщо він стане міжнародним, бо Мирослав Петрецький за кілька років перетворив повітовий фестиваль українських колядок у сьогоднішній славнозвісний міжнародний фестиваль, так що він не без досвіду у цих справах.

В суботу 29 травня в середній школі мистецтв ім. Джордже Енеску відбулося урочисте відкриття конкурсу, на якому була створена конкурсна комісія у такому складі: головний редактор літжурналу «Наш голос» Ірина Мойсей, викладач та член Президії СУР Анна Самбор, радник в Міністерстві освіти Елвіра Кодря, голова Яської філії СУР Віктор Григорчук та заступник голови СУР Михайло Трайста (голова комісії).

«Роль цього конкурсу – залучення учнів і викладачів української мови до поширення знань, культури та національних традицій поезією. Поезія, як картина, має бути вражаючою, але не показовою, те, що проникає, але не шокує і не дивує саме по собі, а дивує своєю темою. Всі ці риси поезії представлені кожного року учнями з усіх пові-

тів, де вони навчаються української мови як материнської», – сказав голова Союзу українців Румунії депутат Микола Мирослав Петрецький на урочистому відкритті і побажав успіхів усім учасникам конкурсу, запевняючи, що вони вже є переможцями, якщо дійшли до його національного етапу.

«У нас, на Мараморошині, відбуваються дві великі події: Міжнародний фестиваль українських колядок і національний етап Конкурсу декламування української поезії, крім різних подій, які проходять на місцевому рівні. Мені вдалось перетворити перший на міжнародний фестиваль, в нім беруть участь не тільки українці з України та Румунії, а також і українці з Сербії та Польщі. Так само і Конкурс декламування поезії спочатку відбувався на повітовому рівні, та я добився того, щоби він проходив на національному рівні. Спочатку оцінювалось тільки декламування поезії, а вже кілька років, як бачите, конкурсній комісії випадає нелегка місія оцінити не тільки декламування, а також дикцію, наголоси, читання тексту, короткий коментар до прочитаного і народні костюми...», – зізнався у розмові зі мною голова Марамороської повітової організації СУР Мирослав Петрецький, який відкрив урочисту подію.

На відкритті конкурсу декламування були присутні і привітали учасників пред-



ставник Міністерства освіти Елвіра Кодря, представник Повітового шкільного інспекторату Сімона Мальярчук, представник місцевої сігетської інтелігенції Дорел Тодя та директор ліцею ім. Тараса Шевченка Касіян Піцура.

На урочистому відкритті виступили діточки з Полян під керівництвом вчи-

тельки Лукреції Семенюк Молнар та викладач Михайло Мачока, який декламував уривок з поеми «Кавказ» («За горами гори») Тараса Шевченка, а також учні школи Ремети. Після урочистого відкриття, розпочався конкурс декламування української поезії

Як і кожного року, Союз українців Румунії нагородив всіх учасників національного етапу конкурсу декламування української поезії.

ПЕРША ПРЕМІЯ:

Стафіє Андрій, підготовчий клас, Балківці, Сучавський повіт

Колопельник Сіміна Марія, I клас, Ремети, Марамороський повіт

Трайста Елвіра, II клас, Кричунів, Марамороський повіт

Семенюк Олександра, III клас, Вишня Рівня, Марамороський повіт

Бойчук Лукас, IV клас, Поляни, Марамороський повіт

Маноляк Касіян, V клас, Кричунів, Марамороський повіт

Данко Михаєла, VI клас, Поляни, Марамороський повіт



Семенюк Денис, VII клас, Вишавська Долина, Марамороський повіт

Шойман Наташа, VIII клас, Балківці, Сучавський повіт

Мурша Андрея Ніколета, IX клас, ліцей ім. Т. Шевченка, Сігет, Марамороський повіт

Перожук Светлана, X клас, ліцей ім. Т. Шевченка, Сігет, Марамороський повіт

Годенка Іонела Діяна, XI клас, ліцей ім. Т. Шевченка, Сігет, Марамороський повіт.

ДРУГА ПРЕМІЯ:

Лавіца Меліна Татяна, підготовчий клас, Вишня Рівня, Марамороський повіт

Шейко Лорена Сільвія, I клас, Корнуцел, Карашсеверінський повіт

Гриздак Алесія, II клас, Щука, Тімішський повіт

Михайло ТРАЙСТА

Фото автора

(Закінчення на 4 стор.)

МИНУЛО 60 РОКІВ!

Десятки разів у часописах СУРУ писалося про зустрічі випускників українських ліцеїв із Серету та Сігету, але ніхто не згадував, що і в місті Сучаві, у ліцеї ім. Штефана Великого, нині національний коледж, були українські випуски.

Їх було чотири: 1956, 1957, 1959, 1960 рр.

У 1958 теоретичний ліцей тривав чотири роки.

Нещодавно, випускники 1957 (3 класи хлопців на румунській мові та один клас мішаний, український) організували зустрічі з нагоди 60 років від закінчення ліцею.

Це була вже 8-а зустріч! Цікавий той факт, що їх організував серйозний комітет: Іван Біліус, Корнелій Дучак, Михаїл Дорняну, Юрій Джуке та Василь Ткачук (від українського класу).

Подаю ім'я тих, що закінчили X-ий клас,

це останній трирічний випуск (VIII-X):

Іван Бойчук (Марицейка), Катерина Кібіч та Єудженія Гаврилук (Іпотешти), Магдалена Молнер та Ольга Молнер (Майдан), Марія Мунтяну, Олтя Паскар, Дмитро Ткачук, Лівія Ткачук, Сільвія Ткачук та Василь Ткачук (Данила), Аспазія Курилець та Василь Рибинчук (Калинешти) і Марія Грумеза (Марицея).

Більшість з них працювали у галузі шкільництва, але були й економісти, та інших професій. Дмитро Ткачук з 1981 р. живе у Канаді, але приходиться на всі зустрічі.

На жаль, чотири із випускників покинули цей світ, а саме: Іван Бойчук, Єудженія Гаврилук, Ольга Молнер і Марія Ребошапка.

Хай буде їм земля пером та пухом.

Ось імена викладачів: Дмитро Соко-

люк, Микола Чередарик, Ольга Думбравян, Ізраїл Готаер, Дмитро Логін, Іларія Збера, Євген Соколюк, Лівіу Цопа та Іларіон Захарійчук. Вічна їм пам'ять!

Усі присутні брали слово, згадуючи молоді роки, згадували своїх викладачів, свого класного керівника, викладача математики Іларіона Захарійчука.

Лівія Ткачук: «Є квіти, які не пропадають навіть і в бурі. Я хочу повернути час назад та нагадати якими ми були, наші фізіономії змінилися зовсім, але наші серця залишилися молодими і на кінець хочу сказати, що життя це найкращий подарунок, який нам зробив святий Бог!»

Брали участь журналісти Магда Аксон (Край ноу), Аделіна Талпачару (Моніторул де Сучава), а від телебачення «ТВ Плус Сучава» Габріел Гінча.

Бувші випускники сердечно дякують пану Василю Ткачуку, який постарався, щоб зустріч могла відбутися. Думаю, що вони зустрінуться і після 65 років!

Микола КУРИЛЮК

XI-ий ВИПУСК НАЦІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ ДЕКЛАМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ

(Продовження з 3 стор.)

Шулдак Елена Діана, III клас, Щука, Тімішський повіт

Шойман Анна, IV клас, Балківці, Сучавський повіт

Короаме Родіка, V клас, Балківці, Сучавський повіт

Гриздак Данієла, VI клас, Щука, Тімішський повіт

Петрашук Клаудіу, VII клас, Балківці, Сучавський повіт

Хархач Адріяна, VIII клас, Поляни, Марамороський повіт

Кості Космін, IX клас, ліцей ім. Лацку Воде, Серет, Сучавський повіт

Костюк Чезара Ванеса, X клас, ліцей ім. Лацку Воде, Серет, Сучавський повіт

Кіріяк Наташа Олександра, XII клас, ліцей ім. Лацку Воде, Серет, Сучавський повіт.

ТРЕТЯ ПРЕМІЯ:

Кіфа Софія, підготовчий клас, Тирнова, Арадський повіт

Цудік Мая, I клас, Щука, Тімішський повіт

Перчик Михаєла Амалія, II клас, Балківці, Сучавський повіт

Данч Александра Лаура, III клас, Корнуцел, Карашсеверінський повіт

Ганціг Андрея, IV клас, Дад, Арадський повіт

Кіфа Біянка, V клас, Тирнова, Арадський повіт

Періжок Габрієла, VI клас, Негостина, Сучавський повіт

Кучія Анка, VI клас, Щука, Тімішський повіт

Міколайчук Іонел, VIII клас, Берна, Тімішський повіт



Поп Анка Деніса, IX клас, Національний коледж, Карансебеш Карашсеверінський повіт;

Клемпушак Олівіян, X клас, Національний коледж ім. Ч. Бредічану Лугож, Тімішський повіт.

Уліч Андрея, XI клас, Національний коледж ім. Ю. Хашдеу, Тімішський повіт.

ВІДЗНАКИ:

Іванчук Ралука Сімона, II клас, Киндешти, Ботошанський повіт

Чернеуцян Валерія, III клас, Балківці, Сучавський повіт

Аксюк Іонуц, IV клас, Щука, Тімішський повіт

Попович Марія Джорджіяна, V клас, Корнуцел, Карашсеверінський повіт

Аніцулесей Деніса Ніколета, V клас, Михайлени, Ботошанський повіт

Палканін Наталія Лаура, VI клас, Корнуцел, Карашсеверінський повіт

Ніорба Ана, VII клас, Копашели, Карашсеверінський повіт

Міхайлеску Меделіна, VIII клас, Михайлени, Ботошанський повіт

Турчін Андрея, IX клас, Національний коледж ім. Ю. Хашдеу, Тімішський повіт

Сокач Біянка Маріanela, X клас, Національний коледж ім. Т. Дода Карашсеверінський повіт;

ТАКОЖ ОТРИМАЛИ НАГОРОДИ ЗА УЧАСТЬ В КОНКУРСІ:

Міколайчук Думітру, III клас, Дуд, Арадський повіт

Шулдак Деніса, V клас, Щука, Тімішський повіт

Карпа Джорджіян, VI клас, Тирнова, Арадський повіт

Полек Юліяна Александра, VI клас, Киндешти, Ботошанський повіт

Андрюк Роксана Штефана, VII клас, Киндешти, Ботошанський повіт

Кіфа Марія Парасківа, VIII клас, Кієр, Арадський повіт.

Переможці I-III місць, також були нагороджені грамотами Міністерства освіти, які вручила їм пані Елвіра Кодря, радник в міністерстві.

ОСТАННІЙ ДЗВІНОК

25 травня Серетський технічний коледж імені Лацку Воде відсвяткував випускників XII-их класів. Класні керівники були: Мірела Болога, Зірка Янош,



вас цей дзвоник справді останній. Залишаються позаду ваші шкільні роки – найбільш безтурботна та щаслива пора життя, сповнена мрій та сміливих планів.

Ви вирушаєте у самостійне доросле життя. Бажаю, щоб цей шлях був щасливий, сповнений гарними подіями і здобутками. Вірю, що ви зреалізуєте свої здібності, талант, побудуєте власну успішну долю, будете гідними творцями свого життя. Бажаю вам, дорогі випускники, щоб знання, отримані у школі, допомогли вам. Щоб зробили правильний вибір, обрали ту професію, яка буде до душі. Бажаю вам впевненості у

Мірела Філіп'юк, Дорін Матейчук, Отілія Доніч, Гіна Горичка, Крістіан Окрайнічук, Флоріка Добрінку.

Подія відбулася на прикрашеному спортивному майданчику коледжу, де були присутні професори, учні V-XI-их класів, родичі, багато запрошених, Адріан Попою – серетський мер.

Свято відкрила викладачка Лакріміора Ротару Ангелеску, консультант коледжу, яка привітала присутніх на цьому святі і дала слово Адріану Попою. Серетський мер, звертаючись до випускників, сказав: «Дорогі випускники, як мер міста Серет і як колишній випускник серетського коледжу, бажаю вам міцного здоров'я успіхів у житті, успішно скласти бакалавреат, а також успіхів у вищій освіті».

Після мера взяла слово директорка коледжу Дойна Ліліана Пую, яка у своїм слові сказала: «Дорогі випускники, для

власних силах, невичерпно-го завзяття та сповнення всіх ваших мрій. Щастя всім, добра, міцного здоров'я та успіхів».

Заступник директора технічного коледжу ім Лацку Воде, інженер-професор Антоніо Мустяца: «Шановні колеги, дорогі учні, дорогі випускники! Сьогодні переживаємо особливий момент, коли випускники серетського технічного коледжу ім. Лацку Воде відзначають закінчення середньої школи. Прошли роки, і зараз ми підбиваємо підсумки. Дорогі випускники, ви навчилися від своїх вчителів багато і тепер знаєте, що тільки подальше навчання і наполеглива робота можуть гарантувати успіх. Шановні батьки, я переконаний, що ви



завжди допомагали їм разом з професорами закінчити успішно коледж. Сьогодні можемо радіти їхніми успіхами і переконатися, що ваші зусилля були не даремними. Дорогі випускники, бажаю вам кріпкого здоров'я, багато успіхів на «бакалавреаті», а також багато успіхів у вступних іспитах до вищої освіти».

Від педколективу виступила викладачка Зірка Янош, керівниця XII-го класу «Б», яка сказала: «Для наших любих випускників це свято радісне і сумне, бо для них востаннє пролунав шкільний дзвінок і покликав у незвідані далі. Це свято присвячується нашим талановитим, веселим і непосидючим випускникам. Дорогі випускники, збережіть у пам'яті ці неповторні хвилини прощання зі школою. Бажаємо вам натхнення, любові та великого людського щастя, а також подальших успіхів у вашому житті. Ми прощаємося з вами, любі випускники. Для вас починається довге і цікаве життя. Із безліч доріг виберіть свою та йдіть сміливо».

Від випускників слово взяла «шефки-

ня» Антонія Ілован, яка закінчила серетський коледж з оцінкою 10 /десять/ і яка подякувала педкадрам за їх труд, побажала їм багато здоров'я, дальших успіхів з іншими поколіннями, а випускникам-колегам міцного здоров'я, успіхів та особистих сповнень.

В продовженні церемонії класні керівники вручили всім випускникам дипломи, а також преміювали найкращих, які завоювали чільні місця на олімпіадах та різних конкурсах. Урочисте свято закінчилося піснями і фотографуванням з колегами і викладачами. Випускники 2017 р. передали учням XI-го «Ключ успіху», під час події звучала пісня «Gaudeamus igitur».

На закінчення хочу сказати, що Серетський коледж ім. Лацку Воде в 2017 р. має три «шефкині», які закінчили коледж з десятками.

Ось ім'я цих шефкинь: Антонія Ілован, Крістіна Бизирку і Діяна Стридіє.

Микола МАЙДАНЮК
Фото автора



Старий Серетський будинок ліцею, зараз восьмирічка

Михайло Гафія ТРАЙСТА

Дійові особи:

Пан Джордж – господар будинку
Пан Томас /Том/ – його брат, теж господар будинку
Карамфіл – їхній слуга

Ява 6

(Пан Том сам)

Пан Том (*наближається до портрета бабусі і помахує пальцем*): Не залишу тобі нічого, нічого, нічогісенько... Все залишу твоєму братові... братові, ай?! Надіюсь, ти не говорила серйозно, бо той собацюра вижене мене на вулицю, не встигну ні пляшку водки захопити з собою.

(*Бере конверт і зважує його на долоні.*)

Тут, у цьому конверті, закрите моє щастя, а може нещастя, хто його знає?! Якщо оця гадина... прости мені, бабусе рідненька! Якщо бабуся не залишила мені нічого, а залишила все Джорджеві, то я змушений покінчити життя самогубством, просто застрелитись! А якщо Джордж вижене мене геть, то застрелюсь знову, а опісля погублю й його. Колись мусимо відкрити оцей триклятий конверт, дізнатись хто успадкував бабусин маєток, бо вже я почав жебрачити грошей від Карамфіла, але куди його носить, що не повертається? Карамфіле?! А, пішов по водку, це добре... це дуже добре!...

(*Виходить.*)

Ява 7

(Карамфіл сам)

Карамфіл (*Входить говорячи*): Більше не лягатиму з курми... Навіщо мені лягати разом з курми, коли можу лягати разом, в те



саме ліжко, скільки разів захочу з Калиною. Ось мені вдалось задовольнити і господарів моїх: пан Том отримав свою водку і заснув щасливий, ось забув і свою книгу, бідолаха... пан Джордж випив пілюльки і ляг... з моїми курми... Хіба я не говорив вам, що це важка хвороба, бо здоровий на глузд чоло-

ЧУДОТВОРНИЙ ПОРТРЕТ

(Комедія в трьох діях)
(Продовження з минулого числа)

вік не розкладеться лягати з курми... Ви сміялись, ваша справа... А я з ким ляжу в цей вечір? Калина почала: «Кожне діло має свою міру», та інші відмовеньки... Ну, то з ким же мені лягати? Якщо не можу з Калиною пана Джорджа, то ляжу з книгою пана Тома...

(*Бере книгу і виходить.*)

Завіса

Дія 2

Ява перша

(Пан Том сам)

Пан Том (*наближається до портрета бабусі*): Доброго ранку, бабусенько! Як тобі спалось, моє сонечко?!.. Хочу вибачитись перед тобою, але сьогодні тебе продаю... Якщо в тому конверті пише, що ти все залишила моєму чортисвинському братові, а той осел викине мене з дому, то я буду змушений тебе... так що ліпше продам. Будеш висіти собі десь на стіні у чужій кімнаті, і не знайдеться рідної душі післати тебе під сто чортів... ну у вись на здоров'їчко, така вже твоя доля... Але де моя книга?... Карамфіле!



портрет, загорнеш його гарненько в папір і понесеш на цей адрес, запитаєш пана Йозефа Крамара, передаш йому портрет, а він дасть тобі десять тисяч.

Карамфіл: Десять тисяч?...

Пан Том: Так, Карамфіла, десять тисяч.

Карамфіл: А чому ви не продали її, поки жила, могли взяти за неї більше.

Пан Том: Карамфіле, тут йдеться не про бабусю.

Карамфіл: Вже не продаємо її?

Пан Том: Продаємо, хотів тобі сказати, що бабуся не варта діравого гроша, а художник, який намалював портрет, його роботи дуже цінні, зрозумів?!

Карамфіл: Не важко зрозуміти.

Пан Том: Гроші принесеш мені, а якщо запитає тебе Джордж, де портрет, говори, що не знаєш, що забув двері відкриті, що... зрозумів?

Карамфіл: Не важко зрозуміти.

Пан Том: Я так і знав.

Карамфіл: Якщо вам так вигідно?!

(*Далі буде*)

«ДОБРИЙ ПАНОТЧИК, ЛИШ ШКОДА, ШО ВІН ВОЛОХ»

Увага! Застерігаю, що це не скарга віруючих українців наших днів з Буковини чи з Дунайської дельти, які жаліються на те, що не можуть слухати Слово Боже рідною мовою, вони вже звикли до того, що їхні бажання не знаходять ніякого відгуку у тих, хто править Церквою.

Інакше стояли справи на Буковині за Австрії, про що пише протосвітер Дімітріє Дан у нарисі «РУТЕНЦІ БУКОВИНИ», виданому в 1913 році під егідою Румунської Академії, членом-кореспондентом якої був цей церковний служитель.

Нарис «Рутенці Буковини» /за Австрії українців назвали рутенцями – зам. н./ цікавий і повчальний насамперед тим, що священики, які служили на Буковині в українських селах, мусили обов'язково знати рідну мову корінного населення.

Ось, що пише про це автор нарису у Передмові:

«Оскільки Румуни Буковини змушені тепер вести тяжку боротьбу на захист своєї національності й румунської церкви, успадкованих від предків, проти ненаситних претензій рутенців /див. «Церковне питання на Буковині» Т. В. Стефанеллі, Бухарест, 1912», я вважаю за необхідне випустити тепер у світ цей етнографічний нарис про Рутенців, щоби вони стали більш відомі.

Ця праця не нова, вона була

написана у вузьких рамках у 1895 році, коли я був парохіальним експозитом в рутенському селі Юженці, відповідаючи на запитання, що були надіслані мені через Архієпископальний Консульторій відомим етнографом Г. Гімелем /.../

Тепер у нарисі я розширив ті відповіді, додавши кілька ілюстрацій і в кінці його кілька рутенських прислів'їв. Їх я надрукував в оригіналі 1895 року в рутенській газеті у Чернівцях, в період коли служив священиком у Луженах – у рутенській громаді над Прутом. Це тому, що їх надрукуванням рутенською мовою у журналі «CANDELA» /«Лампадка»/ та в інших рутенських світських публікаціях, доказую досконале володіння усною та письмовою рутенською мовою, оскільки тодішні рутенські політики, остерігаючись мене як небезпечного румунського націоналіста, який з часом міг зайняти там керівну посаду, намагалися поширювати, головно перед губернатором краю, фальшиві чутки, нібито я не знаю рутенської мови і, таким чином, не можу стати парохом тієї громади. Зерно, посіяне тими політиками серед народу, які не соромилися виступати відкрито перед народом проти мене, пустило коріння, тому прихожа-

ни з Лужен казали про мене: «Добрий панотчик, лиш шкода, що він волох!»

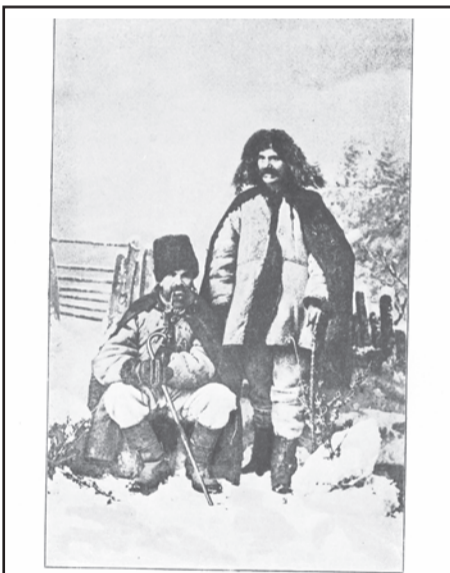
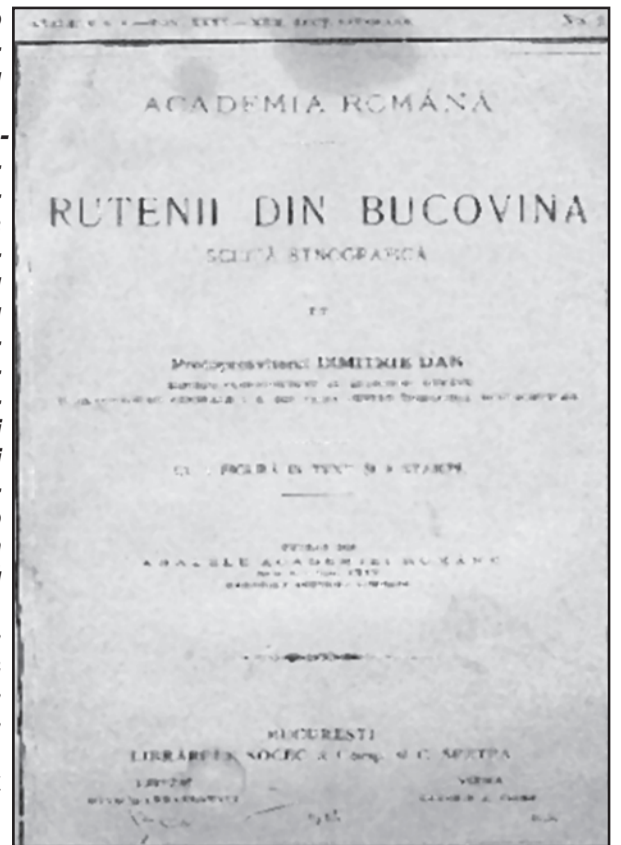
Внаслідок цього тиску, прослуживши майже 15 років, я без жодного жалю покинув рутенський народ, серед якого відчувався чужим, немов засланим у Сибір. Але мушу признатися, що перебування серед рутенського народу дало мені змогу пізнати його зі всіма обрядами і звичаями, засвоїти цю слов'янську мову, яка стала мені у великій пригоді.»

Треба віддати належне священику Дімітріє Дану: він вивчив досконало життя українців Буковини і, незважаючи на те, що відчувався серед них «чужим, немов засланим у Сибір», описав їх побут, звичаї та обряди пером ретельного й досвідченого дослідника, тільки зрідка проявляючи неприязнь у своїх поцінуваннях. Таким чином, його нарис може послужити цінним документальним джерелом і для сучасних етнографів та народознавців.

Нарис складається з дев'ятнадцяти розділів: Культурний стан рутенців, Звичаї рутенців, Святкові обряди рутенців, Народні повір'я у рутенців, Віщування, Народження і смерть у рутенців, Родичання у

рутенців, Кровне братання, кумівство і гостинність, Весільні обряди й одруження, Сімейне право, Слуги у рутенців, Земельне право у рутенців, Торгівля у рутенців, Порушення законів і злочинність, Судді у рутенців, Народна медицина, та Прислів'я /зразки пареміології у перекладі на румунську мову/. В кінці нариса подається ряд фотографій, що показують українців Буковини у їх традиційній ноші.

Михайло МИХАЙЛЮК



Omneni din districtul Coșmanului în îmbrăcăminte de iarnă.



Ruteni de pe șesul Prutului.



Ruteni din districtul Coșmanului de pe lângă Prut.



Fată din districtul Coșmanului.



Un mire și o mireasă de pe șesul Prutului.



Fete în găteală de sărbătoare de pe șesul Prutului.



Ruteni din districtul Zastavnei de pe lângă Nistru.



Băiețeni cu capuze din districtul Vijnitei.

МІЖНАРОДНИЙ КОЛОКВІУМ «ЛЮДИНА І МІФ» У СУЧАВСЬКОМУ

Міжнародний колоквиум – Людина і міф. Особливе значення його впливає принаймні з кількох фактів: багате і різноманітне річище галузей духовного діяння – літератури, мовознавства, історії, фольклору, народознавства, участь відомих університетів з Сучави (Румунія), Балеарських островів (Іспанія), ЧНУ ім. Юрія Федьковича (Україна) та залучення Сучавського управління у справах культури і національної спадщини, а також вперше СУРу, представленого Сучавською повітовою організацією.

Міф – це духовний скарб з засекреченим замком, розсекречення якого вимагає відтворення епохи, яка створила його, у всіх її вимірах. Значення міфічних символів потрібно чітко відокремлювати від їхнього масового творення і встановлювати, на основі безсумнівних аргументів, їхні загальнолюдські валентності.

Пріоритетним завданням установ вищої освіти була і є дослідницька праця як професорського колективу, так і студентів, а вагомим кроком вперед є партнерські співвідносини і співпраця. Сьомий випуск цього колоквиуму – це вже солідне визнання результатів таких занять, а тема постійно викриває безмежну гаму діянь, орієнтирів, цілей.

Те, що радує нас і буде на користь українській меншині Сучавщини /і не тільки/, є залучення професорів та студентів українського відділу Сучавського університету до розгортання колоквиуму. Це буде, надіємось, плідною спонукою в напрямку дослідниць-

справжніх фахівців до правди, до удосконалення, до новизни – зацікавили аудиторію як багатобічною тематикою з літератури, мовознавства, лексикології, діалектології, педагогіки-дидактики, фольклору, народознавства, так і різноманітністю сучасних методів та



засобів дослідження, зокрема вживання високодосконалих технологій ІТ.

Доповіді будуть опублікованими в збірнику сьомого випуску цього міжнародного колоквиуму і стануть доступними всім заінтересованим.

Прибув і взяв участь в цьому заході Микола Мирослав Петрецький – голова СУРу, депутат від української меншини в Парламенті Румунії, котрий високо оцінив залучення до заходу такого рівня й українського відділу Сучавського університету, повітової організації СУРу, викладачів української мови та діячів української культури на Буковині. Запрошення делегації ЧНУ, в складі якої прибули шістнадцять визначних професорів-дослідників, уважає як найсоліднішу точку опори у формуванні як майбутніх викладачів української мови в Сучавському повіті, так і потенційних дослідників на багатій ниві рідної культури. Також висловив своє переконання, що такі або подібні заходи стануть плідним підґрунтям у виявленні нашої етнічної ідентичності, мовної, історичної та релігійної, і обіцяє повну підтримку СУРу у подальших випусках цього колоквиуму.



кої праці, хоча б у галузях фольклору та народознавства, без яких зрозуміти, затримати і просувати творчо наші прадідівські звичаї та обряди неможливо, а ризик попасти в кітч дуже можливий. Терен таких досліджень для нашої меншини досить широкий, достатньо багатий, а співпраця з викладачами української мови, з культурними діячами забезпечила б плідні результати і серйозний поступ у вихованні любові до цінностей рідної культури і культури взагалі. Пошанування та залучення українців до цього колоквиуму заслуговують Анамарія Гавріле, др. доцент кафедри української мови, Ілля Савчук – голова Сучавської повітової організації СУРу та Лучія Мігок – інспектор Повітового шкільного інспекторату.

Урочисте відкриття заходу відбулося в амфітеатрі ім. Дмитрія Леоніда СУ, де вітальні слова промовили з сторони ЧНУ Борис Бунчук – декан філологічного факультету та Ілля Савчук. Був запрошений представити свою доповідь на пленарному засіданні Володимир Антофійчук – професор-др. ЧНУ та почесний запрошений професор сучавського університету.

Подальші заходи колоквиуму розгортались по секціях. Українська секція продовжила роботи в конференційному залі пансіону «Елеганс» в мальовничому гірському містечку Гура Гуморулуй.

За робочим столом, очоленим професорами ЧНУ Борисом Бунчуком та Володимиром Антофійчуком, представили свої доповіді п'ятнадцять університетів чернівецької делегації та дві доповіді представили культурні діячі Сучавщини. Уважно слідували за представленою тематикою викладачі української мови та студенти українського відділу. Доповіді – це результат наполегливої дослідницької праці професорів та студентів, невпинного стремління



*

В подвір'ї пансіону, реквізитом якого були шовкова газонна травиця, ставок, сторожений рядом плакучих верб, сховані цвіркуни та голосисті солов'ї, відбувся на закінчення заходу український культурно-розважальний вечір. Доброго настрою учасникам події зазичив піснями і танцями ансамбль «Коломийка» з Серету під професійною диригентною паличкою пані Зірки Янош, викладача музики

Євсебій ФРАСИНЮК

Фото автора

(Закінчення на 9 стор.)

УНІВЕРСИТЕТІ ІМ. ШТЕФАНА ВЕЛИКОГО.

СУЧАВА, ГУРА ГУМОРУЛУЙ – 18-19 ТРАВНЯ 2017

(Продовження з 8 стор.)

та визначного культурного діяча Серетчини. Негостинська талановита співачка Лавінія Леонте чарувала присутніх піснями як народ-



ними, так і авторськими, під акомпанемент на електронному органі не менш талановитого її батька Валентина Леонте.

Божественна навколишня природа таємно поєднала духовні і душевні емоції, заховала це живуще надбання внутрішнього єства людини в жевріючий сундук сонця, що все приховувався у вершинах гір, напевно з наміром приготувати ще сильніший спалах світла наступного дня...

*

Людина і міф! Шляхетна і безкінечна тема. Фінальна ціль складових цієї синтагми єдина: виховна функція. Пройдене життя кожної

людини – це один життєвий урок. Міф – це синтез певної частини людського життя в просторі і часі, зображеної у формі зразкових для неї персонажів, подій, речей. Якщо допускаємо істину, що життя кожної людини єдине і неповторне, а міф містить ці властивості, то сприйняти його значення в іншому просторі і часі значно ускладнюється, часто унеможлиблюється. Єдиним підходом до здійснення виховної цілі міфу залишається викриття символічних ампрент етико-моральних засад у міжлюдських взаємовідносинах та ставленнях людини до природи, основаних на Правді і Порядку Верховної Мудрості!

Форми виявлення людиною таких засад і ставлень міняються в плині часу, але їхня суть закодована в міфах. Ключ знаходимо у правдивому задумі, слові та вчинку.



Пам'яті Валеріана Яноша

ЛЮБИВ НЕГОСТИНУ ЯК СВОЮ РОДИНУ



Гарні у нас спогади про проф. Валеріана Яноша, який жив у місті Сереті і там працював, але до Негостини, котра під боком міста, він приходив як до свого дому. Тут, в Негостині, у молоді літа працював в школі, на культурній ниві, організував український хор. Його любили учні й педкадри, бо він був справедливий українець, чесний і чистий. В Негостинській школі і в культурном домі лунали українські пісні. Любив грати на скрипці. Завжди

брав з собою скрипку, сідав на велосипед і грав на ній.

В Негостині підготував різні вокальні гуртки. Пригадалося, як то було після грудневої революції, коли заснувався СУР. Негостинці були запрошені до Чернівців на великий фестиваль «Колиска Миру». Там зійшлося багато українців з цілого світу. Цей фестиваль тривав цілий тиждень. Пан Янош зібрав педкадрів, учнів і молодих дівчат з села і заснував гурток «Негостина». На репетицію приходили з щирим серцем, співали українські пісні на 3-4 голоси: «Ой чорна я си чорна», «Ой ви, стрільці січові», «Повіяв вітер степовий», «В кінці греблі шумлять верби». Фестиваль відбувся літом 1992 р. З

паном Яношем ми ходили співати до Серету, до Радівців, Сучави, а коли святкували великого нашого українського Кобзаря Т. Г. Шевченка, перший раз ми були в Бухаресті. Тоді пан Янош заснував вокально-інструментальний гурток з учнями двох шкіл з Серету і Негостини. Учні з Серету грали на мандолінах, а учні з Негостини співали.

Пан Янош любив фізкультуру, футбол. Любив малювати портрети, навіть виконав портрет Т. Г. Шевченка, а з моїм татом був дуже добрий приятель і також змалював йому портрет.

27 травня в місті Сереті, повіт Сучава, відбулася подія присвячена пам'яті пана Валеріана Яноша. Негостина не була запрошена, але Негостина ніколи не забуде про нього. Коли виходив на пенсію, ми його святкували, обдарували квітами, дали йому диплом і купили велосипед, аби приходив і далі до Негостини. Завжди приходив, співали разом, він грав на своїй скрипці найкращі мелодії, але ніколи не грав політики.

Феліція ГРИГОРАШ



ЗА ДВА ДНІ – ДВІ ГУЦУЛЬСЬКІ КУЛЬТУРНІ ПОДІЇ

Нещодавно, я мала нагоду побувати у рідному Марамореші, куди загостила із своєю співпрацівницею і заступником голови бухарестського СУР Феліцією Раду, щоб ознайомити її з мальовничими марамороськими карпатськими краями (вона сама походить із буковинського села Негостини) і взяти участь, на запрошення організаторів, в одній із найважливіших традиційних українських подій.

XV-а «Гуцульська Міра»

Отже, 13 травня ми прибули у моє рідне село Вишівська Долина, щоб узяти потім участь у сусідньому селі Бистрий у культурній події, а саме XV-у випуску Фестивалю «Гуцульська Міра». Цей захід присвячений звичаю вівчарства, яке у наших горах Карпатах розвивається споконвіку, точніше весняній його частині. Коли готується вихід овець в полонину, перед тим міряється надоєне молоко від кожної вівці, щоб господарі могли знати, коли «редують», скільки сира їм припадає отримати від вівчарів. А в кінці,



коли вже все оформлене і позначають овець, починається гуляння, відвідання сімей, одні до других, на розіставлених скатертинках частування, їда і напитки. Це так відбувається оригінально на Міра!

Після довгої перерви, фестиваль був знову організований і фінансований, слава Богу, як колись, Союзом Українців Румунії (філія Марамуреш). Ми вдячні голові філії, пану Мірку Петрецькому, що постарався повернути нам фестиваль! А примарія села Бистрий, очолена Василем Дутчуком (випадково, моїм колишнім учнем, бо я тут колись викладала українську мову), була та, яка організувала на місцевому рівні заходи і кілька років підряд піклувалася, щоб запалена факля цього фестивалю не згасала, а щороку палала і тишила людей – учасників заходу. А запалили цю факлю вперше у 2003 році Дмитро Коренюк, тодішній місцевий голова СУР і Ярослава Колотило, радник у Міністерстві культури Румунії. В той час головою села був



Василь Онужик. Ідея зорганізувати саме тут цей захід належала письменнику Івану Ковачу, який підказав внести його у річний план Міністерства культури, з яким співпрацював, і цей культурний захід. Та довго тривало, доки змогли його «поставити на ноги». А вже від того часу він став щорічною потребою і насолодою цього села і краю!

Фестиваль у цьому році через дощ, який рідко коли переставав лити, не зміг мати ту частину, яку ми проводили іншим разом в горах, ближче до оригінальної Міри (служба посвячення овець, доїння і вимір молока і т.д.), а був зорганізований тільки у сільському будинку культури, після того, як була проведена поминальна божа служба перед пам'ятником, присвяченим героям-попередникам цього регіону. А службу провели теперішній священик села отець Іван Юрча і колишній, зараз пенсіонер, достойний отець Іван Арделян спільно із дяками.

Від імені організаторів на сцені виступали Мирослав Петрецький та Василь Дутчук, депутат Микола Мирослав Петрецький, дочка села, зараз сучавська, інспекторка Лучія Мігок, Николай Мішуляк, представник Повітової ради й інші. Я також мала честь привітати із сцени гостей і учасників.

І так, XV-ий фестиваль радісно зустрів велике число гостей свята! Там виступали колективи як із марамореських сіл (Бистрий, Вишівська Долина, Луг над Тисою, Рускова), так і з інших регіонів Румунії: із Ботошанського повіту – танцювальний гурт «Веселка» з Рогожешт та вокально-інструментальний гурт із Киндешт із знаменитим солістом Василем Скutelніком. Із Сучавщини прибув жіночий гурт «Свекрухи». Прибуло багато представників – від місцевих і повітових організацій сурівських, поділитися цим радісним святом! Був присутній і румунський танцювальний ансамбль дітей під проводом бистрянського скрипаля Івана Бочкорика. Із України завітали гості із Івано-Франківська, бо ж яке може бути українське свято без представників України, батьківщини наших предків? Була делегація на чолі із заступником голови райдержадміністрації Ярославом Скуматчуком. Чудово заграли гуцульські музики з верховинського «Черемошу» під проводом відомого скрипаля Миколи Ілюка! В багатьох аж ноги заскоботали і закликали до танцю!

Під час цих виступів гості і учасники сиділи за столом і куштували смачний

традиційний обід та напитки, якими організатори угощали всіх. Під час концерту і після його закінчення я мала приємність, як корінна гуцулка і закохана у фольклор, наслухатися і наспіватися наших фаніх коломинок, які завжди заповнюють мою душу.

Дай Боже, щоб цей фестиваль весняних вівчарських звичаїв продовжувався щороку, притягав до себе якнайбільше молоді, набрав щоразу більшої сили і надихав!

X-ий «Берлибаський бануш»

На другий день, у неділю 14 травня, мені та моїй колезі з Бухаресту випала нагода побувати ще на одному поважному святі! Тому що на нашому бистрянському фестивалі побував славний гуцул із України Ігор Іванків і при поверненні мав достатньо місця у своїй машині, запропонував нам поїхати в Рахівщину на інший подібний фестиваль. У селі Костилівка, що знаходиться за 20 км від кордону з Румунією і поблизу Центру Європи, проходив ювілейний фестиваль: X-ий гуцульський «Берлибаський бануш»! Таку нагоду не можна було пропустити, тим паче, що організатори очікували гостей із Вишівської Долини, із якими підтримують віддавна дружні відносини, але... моїм односельчанам не вдалося зорганізувати колектив і тому не поїхали! До речі, село Берлибаш мені знайоме з дитинства, але назва села між часом змінилась на Костилівку. Збереглася тільки назва фестивалю – «Берлибаський бануш!»



Як я потім дізналася, бо прибула вже по відкриттю фестивалю, дійство розпочалося у підніжжі скель Довбуша виступами місцевих дитячих колективів та запаленням ватри, після чого учасники свята від «Скелі пам'яті» у колоритному гуцульському вбранні вирушили урочистою ходою до головної площі села. Цього року організатори підготували для гостей багато сюрпризів та насичену розважальну програму.

Серед почесних гостей були: голова Закарпатської ОДА Геннадій Москаль, голова Рахівської РДА Павло Басараба, голова Рахівської райради Василь Дан, керівник управління культури Рахівського району, з яким віддавна знайома, Василь Шепета, який працює також як керів-

Ярослава КОЛОТИЛО

Фото авторки

(Закінчення на 11 стор.)

ЗА ДВА ДНІ – ДВІ ГУЦУЛЬСЬКІ КУЛЬТУРНІ ПОДІЇ

(Початок на 10 стор.)

ник відомого ансамблю «Лісоруб» із Великого Бичкова та багато інших.

Як тільки ми прибули на фестиваль, на сцені виступав якраз ансамбль пісні і танцю «Лісо-



руб», який на міжнародних гуцульських фестивалях завжди зачаровує публіку та завойовує перші місця!

Слід підкреслити щирий гостинний настрій, з яким нас приймали організатори. Красива і молода ще пані, голова села Костилівка Інна Савляк, вдягнена у яскравому народному костюмі із віночком і з щирою усмішкою на лиці, зустрічала гостей і запрошувала, за звичаєм, до багатого столу, на якому не бракував гарячий

традиційний бануш. Хоч і залишився у моїй пам'яті смачний бануш, якого готувала нам колись бабуся (особливо на великоднє пущення), признаюсь, що такого вдалого бануша, як на цей раз, я ніколи не смакувала! Попросила організаторів, щоб мені відкрили секрет його рецепту.

А секрет вдалого бануша (варіант: банош) полягає в тому, що його потрібно варити на відкритому вогні у котлі, в який намагають домашню свіжу сметану, а в момент кипіння додають кукурудзяну муку, ретельно перемішуючи і, певна річ, належно підсолюючи. Готовий бануш виглядає кашею жовтуватого кольору, а зверху виступає масло, що показує готовність бануша. Свіжий бануш куштується із афінівкою (міцною домашньою горілкою із афинами) для «профілактики» і гарного настрою, як мотивували мої співрозмовники.

На святі відвідувачів чекав, як ніколи, багатий ярмарок гуцульських виробів та сувенірів, традиційних берлибаських настоянок і різних страв. На сцені лунали колоритні гуцульські пісні у виконанні місцевих діточок та артистів, а «родзинкою» концертної програми стали виступи учасника популярного телешоу «Україна має талант» - гуцул-цимбаліста Петра Скаськіва та заслуженого артиста народного мистецтва України Павла Доскоча.

Окрім того, в ході проведення фесту відбувся й районний конкурс на приготування гуцульського банушу, у якому, за висновками журі, очоленого іншим давнім моїм знайомим, головою Гуцульського Рахівського товариства Іваном Беркелю, перемогли господині з села Костилівка.

«Наше село вже вдесяте збирає шанувальників унікальних гуцульських традицій на фестивалі «Берлибаський бануш». Приємно, що кожного року їх усе більше – приїжджають як закарпатці, так і туристи з інших регіонів та навіть закордону. Нашими дорогими скарбами ми готові поділитися з усіма бажаючими», – сказала костилівський сільський голова Інна Савляк.



ЙОН АФЛОРЕЙ НАМ ДУЖЕ ЙОГО БРАКУЄ

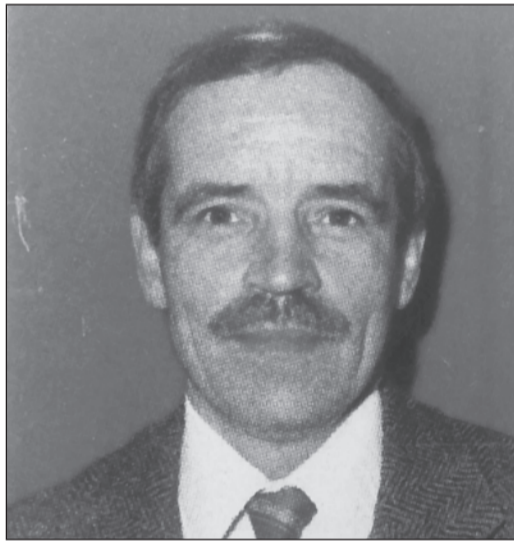
У кожної пори року своя пам'ять. Пам'ять снігу і зів'ялого листя, першого праліска і ранньої черешні. У кожної людини є пам'ять серця, яке, незважаючи на роки, може відчувати так, ніби все відбувається щойно, ніби годинник і не лічив тих важких кроків часу, тих перших холодних хвилин, коли втратити найдорожчу на землі людину.

29 травня несподівано і раптово пішов з життя Йон Афлорей, ліценціат з географії, кореспондент часопису Союзу українців Румунії «Curierul ucrainean», прозаїк, автор монографій громад Ізвоареле Сучевей та Молдови Сулиці, що на Сучавщині, та інших робіт, в яких красиво описав історію села Ізвоареле Сучевей, традиції, звичаї та обряди горян, українців-гуцулів. Покійний Йон Афлорей був одним із найактивніших кореспондентів повітової газети «Crai nou».

Йон Афлорей народився 29 вересня 1953 року у селі Пояна Теюлуй повіту Нямц. Восьмирічку закінчує в рідному селі, середню освіту в лицей ім. Міхаїла Садовяну с. Борка – Нямц.

Успішно закінчує факультет географії Яського державного університету ім. Александру Йона Кузи і посідає кафедру географії гімназійної школи села Ізвоареле Сучевей, де працював неперервно 39 років, з яких 35 був координаційним директором шкіл громади Ізвоареле Сучевей.

Тут, у Ізвоареле Сучевей, одружується із Віо-рікою Бока, викладачкою української мови та літератури. Мають дві дочки: Анна Марія, викладачка французької у Сучаві, а Йоана Юлія – архітектор в Бухаресті. Від Анни Марії мають чотирьох внуків.



Йон Афлорей був активним громадським діячем, його завжди, обирали сільським радником. Хоч був румун, кандидував на списках Союзу українців Румунії і став обранцем української організації. Ніколи Йон Афлорей не слідкував за якимись пільгами.

Працюючи з людьми, проявляв тактовність, витримку, повагу, старався допомогти, порадити, розрадити. Хоч працював в умовах комуністичного режиму, потім у період різних реформ, зберіг світлу душу і щире серце.

Багато зробив для шкіл громади, боровся і частково зберіг малі школи на присілках Площі, Бук, Салаші, один час і в Погониші, де існували учителі.

Ніколи він не обвинувачував учителів, завжди перебирав вину на себе. Цей стиль і метод керування був успішним, бо весь робочий колектив старався працювати уважно, старанно, щоб не вразити директора школи.

Під час похорону одна учителька середнього віку підкреслила такт великого педагога – нікого і ніколи покійний директор не покарав, мотивуючи «що він не суддя». І це ставлення директора зміцнювало дисципліну, в школі не існувало

неприємних моментів між учителями.

Як директор школи, пан Афлорей боровся проти розсунання викладання української мови та літератури у восьмирічках Верхньої Бродини та Ізвоареле Сучевей, а також і на присілках, де існували школи. Він знав мотивацію затримання навчання рідної мови. У першій мірі, спілкуючись із людьми села, навчився української, а потім переконав і родичів, яку користь і вигоду приносить знання української мови в геополітичному положенні нашої держави.

Українська спільнота громади Ізвоареле Сучевей втратила щирого приятеля, Людину з благородним характером. Втратила досконалого педагога і керівника, доброго знавця в організуванні подій на різні теми.

Слова поради, наука Йона Афлорей стануть з роками вагомими для ізворян, котрі несуть у серці світлу пам'ять про рідну Людину – Йона Афлорей, – яка могла ще так багато добрих справ зробити на землі, тішитись внуками, давати їм гарні настанови. І вдячні Богу, що життя, яке прожили разом, було скупане в щасті, любові, розумінні і підтримці.

Нехай горять свічі пам'ять при вікні, що дивиться у світ його очима пам'яті, що в голосі зозуль і в цвіті черемшини, у спогадах і творчих доробках ізворян.

«Йон Афлорей мав природжену інтелігентність духу. Секрет його популярності в тому, що об'єднав у собі три важливі речі. Це почуття обов'язку, совість і талант» – закінчив проповідь із сльозами в очах отець Петро-Валентин Арделян над могилою покійного.

Всі, котрі знали Йона Афлорей, висловлюють співчуття дружині Віоріці, дочкам Анні Марії та Йоані Юлії з приводу тяжкої втрати!

Нехай душа покійного спочиває на небесах, а свічка пам'яті про нього горить вічно.

Вічна йому пам'ять!

**Юрій ЧИГА,
приятель і співпрацівник покійного**

ПОГЛЯД ЗЗОВНІ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ІСТОРІЇ НА ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОМОВНИХ ПЕРІОДИЧНИХ ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ У РУМУНІЇ

Днями повернувся з відрядження у Львів, де мав змогу відвідати всі філії Львівської національної наукової бібліотеки імені ім. В. Стефаника. Переглянув всі наявні там числа тижневика «Самостійність», місячника «Самостійна думка» та всі їх додатки за 1931-1936 роки, деяких інших видань української громади в Румунії (газета «Робітник» (після закриття «Вперед»), що виходила з 1920 року в Чернівцях). Такий масив інформації дозволив скласти обгрунтоване сумарне враження про найпопулярніші на Буковині видання та друковане українське слово загалом в міжвоєнний період. Наведу головні власні висновки:

– на сотні тисяч українців в Румунії виходило всього кілька видань;

– майже всі працівники виконували свої функції безкоштовно, не платилося гонорарів за статті;

– незначна аудиторія;

– постійний пресинг зі сторони властей.

Одразу згадалися думки відомого галицького журналіста Анатолія Курдидика, який відвідав Чернівці в 1935 році. Тоді він так охарактеризував тогочасний рівень української преси на Буковині (а в інших регіонах її практично не було): «Пять назв, невеличкі накладі, невисокий рівень – невесела ця преса, А проте мабуть небагато винні в цьому люди, що стоять біля часописів і працюють у них...». Тобто тільки завдяки жертвенності працівників видання могли появлятися більш-менш безперебійно, хоча через цензуру мали величезні клопоти та надзвичайні видатки. При цьому кращі статті та кореспонденції часописів «Самостійність», «Час», «Самостійна думка» написані на належному ідейному та публіцистичному рівні, наснажені психологічно й емоційно.

Якщо глянути на ситуацію через призму найпопулярніших на Буковині видань та їх додатків (маю на увазі тижневик «Самостійність» і місячник «Самостійна думка») чітко простежуються наступні головні проблеми:

– надзвичайно прискіплива упереджена цензура;

– постійний брак коштів через порівняно незначну кількість передплатників, убогі пресові фонди та надзвичайні (додаткові) видатки через цензуру;

– брак кадрів кваліфікованих журналістів та редакторів, нестача кореспондентів на місцях (тобто відсутність кореспондентської мережі);

– недостатня кількість активних та стійких до тиску з боку властей розповсюджувачів.

Наведені питання не раз піднімалися на сторінках цих видань і різноманітних збірниках. При цьому найболючішою та постійною була нестача коштів. Зокрема по цій причині

не втілено в життя намір започаткувати в 1935 році щоденну газету, яка б стояла на позиціях українського націоналізму (на той момент щоденник «Час» втратив свою «українськість»). До речі щоденник «Час» тоді коштував 900 левів на рік, а тижневик «Самостійність» всього 100 (в Мараморощині денна плата працівника на важких польових роботах була лише біля 30 леїв).

Під час цього ж відрядження на сайті Союзу українців Румунії у всесвітній мережі переглянув чергові числа українськомовних періодичних друкованих видань. І зробив я це через призму історії українськомовних періодичних друкованих видань Румунії. Цензури, нестачі коштів, браку аудиторії та труднощів з розповсюдженням я не відчув. Але мою особливу увагу одразу привернула публікація головного редактора «Українського вісника» Михайла Михайлюка «Увага! Шукаємо кореспондентів!» та дотичні до неї (№5-6 за 2017 рік, стор. 5). Фактично він ставить ребром за давню кадрову проблему, яку простежуємо з часів Першої Світової війни та Перших визвольних змагань. Шеф-редактор нагадує, що питання підготовки кореспондентів не раз піднімалися на сторінках газети і на сурівських засіданнях. При цьому «всі були згодні з тим, що воно болюче, що треба діяти», але віз і нині там. Наголошено, що досі не вдалося сформувавши кореспондентську мережу. Відверто визнано суттєвий брак кваліфікованих журналістів в редакціях. Тому стає зрозумілим і вимушено обмежена кількість справді публіцистичних та аналітичних матеріалів (адже недосвідчені кореспонденти найчастіше обмежуються описом подій, короткими репортажами тощо). Водночас підкреслено, що «преса – це один з найбільших здобутків української громади в Румунії». І за це багато патріотів дорого заплатили. Зокрема мій дідусь, Іван Ілліч Одовічук, разом з іншими активістами в 1940 році за сфабрикованим звинуваченням (за «антидержавну діяльність») був ув'язнений. Під час перевезення з однієї в'язниці до іншої було заплановано підло його ліквідувати «при втечі». І лише завдяки попередженню вдалося зірвати це підступне вбивство. Слід згадати, що саме тоді був закатований його побратим адвокат Юрій Вельничук зі Сторожинця. Також необхідно пригадати шалений тиск (почався в 1958 році) властей на редакцію часопису «Новий вік» (зараз «Вільне слово») та безпідставний арешт головного редактора В. Білівського в 1959 році. Зрештою, існуючі видання СУРу роками виховували читацьку аудиторію на прикладах власної історії, висвітлювали найрізноманітніші питання, без яких не могла б розвиватися українська громада в Румунії. Думаю, що саме тому так

емоційно, але в рамках вихованості, пан Михайлюк заявив свій протест «вільнодумцям» щодо закриття існуючих видань. Загальновідомо, що руйнувати – не будувати.

А завершу ці свої роздуми нестандартно – подам Десять заповідей молодого журналіста з далекого вже 1934 року та два сучасні варіанти (коротко). Можливо вони комусь згодяться, для того, аби не розчаруватися у виборі професії. Звісно, дотримання усіх цих заповідей значно полегшить шлях до професійного становлення, однак, на жаль, журналістика належить до тих професій, де вправлятися в досконалості необхідно повсякчас. Адже не лише моральні принципи, а й володіння словом, уміння аналізувати й резюмувати є важливими компонентами щоденної роботи працівника мас-медіа.

1. Не переоцінюй своїх сил.
2. Пиши ясно і коротко.
3. Листуйся з видатними особами.
4. Читай з олівцем в руці.
5. Відрізняй добре від зайвого.
6. Створи свій архів вирізок і виписок.
7. Записуй свої спогади та враження.
8. Викладай те, що тебе цікавить.
9. Читай критично.
10. Пиши про все.

Десять заповідей журналіста (пропоновані В. Ахметовою, коротко).

1. Об'єктивність.
2. Чесність.
3. «Не вкради статтю ближнього свого».
4. «Не створи грошового ідола».
5. Заперечення будь-якої пропаганди як форми маніпуляції суспільною свідомістю.
6. Толерантність.
7. Порядність.
8. Збереження професійної таємниці.
9. «Не звинуват безпідставно».
10. «Не зраджуй собі та своїм принципам».

Десять заповідей журналіста (версія А. Азізової, коротко)

1. Працюй з захопленням!
2. Повідомляй про важливе!
3. Працюй плановірно!
4. Будь конкретним!
5. Підготуйся і слухай!
6. Не заважай розвитку подій!
7. Бережи культуру мови!
8. Створюй нові версії!
9. Будь нейтральним до наслідків!
10. Іди в ногу з часом!

Ярослав Одовічук
Спеціально для часопису
«Український вісник»

ШАНОВНИЙ ПАНЕ МИХАЙЛЕ МИХАЙЛЮК!

Прочитавши ваш матеріал «Увага! Шукаємо кореспондентів» («Український вісник», нр. 5-6 /березень 2017), я задумався.

Значить, «стара гвардія» виходить на пенсію, настав час, щоб «молода гвардія» виходила на «барикади»!

Спершу хочу щось сказати, а потім повернуся до ... майбутніх кореспондентів.

Я зробив маленький «опит» серед моїх знайомих, які закінчили лицей чи українське відділення лицю, і не тільки. Яке запитання я їм поставив? А таке:

Як буде на українській мові: «Trăiască 1 Mai, Ziua Internațională a Muncii!», «Trăiască 9 Mai, Ziua Independenței!», «Trăiască 9 Mai, Ziua Victoriei!», «Trăiască 9 Mai, Ziua Europei!»?

Скажу правду, це була катастрофа!

Число тих, що відповіли правильно, не перевищувало п'яти процентів. Та повернуся до наших «овець!»

Де наші кореспонденти? Молоді кореспонденти!

А зараз про «стару гвардію». Через два роки буде півстоліття, відколи і я дещо писав та пишу до наших українських публікацій.

Пригадую з ностальгією перші дві статейки, які мені опублікували у газеті «Новий вік». Тоді я був ще студентом і дуже добре пам'ятаю, що тоді я отримав по 40 леїв за статтю, то були досить великі гроші!

У ті часи я дуже любив читати статті Яна Кіда. Пізніше я дізнався, що це був псевдонім Івана Кідещука.

З давніх кореспондентів треба нагадати Траяна Малиша, який в останній час чомусь мовчить.

Я підтримую ідею молоді плеяди кореспондентів, які би мандрували по Румунії, де ще звучить співуча українська мова. Бо за якийсь час нас, українців Румунії, можливо, заведуть у «Червону книгу»!

Якщо СУР перестав би платити добренькі «грейцери», то багато «кореспондентів» би покинули писати і залишилося б кілька «могіканів», тому нехай молоді кореспонденти приходять на ниву журналістики!

Я думаю, що ви, пане Михайле Михайлюк, добре пам'ятаєте ті часи, коли робили терен як журналіст «Нового віку». Я із задоволенням читав ваші репортажі!

Хочу сказати так: нині наші кореспонденти, між якими і я, беруть участь у всіляких акціях, де бачать гарні програми, де можна добре попоїсти, навіть «махнути пару диць» горівки, а після цього про це написати, дати купу фото та одержати добренький гонорар. Це є нормально?

Але що зробимо з тими кореспондентами, які висилають той самий матеріал до «Curierul ucrainean», до «Українського вісника» чи «Вільного слова»!?

З цим я зовсім не згідний! Чому отримувати два рази гроші за ту саму статтю?

Бажаю багато успіхів тим, що стануть кореспондентами (платними – зам. н.).

Микола КУРИЛЮК

ДРУЖЕ КОЛЮ!

Насамперед дозволь поздоровити Тебе із 70-річчям, побажати дубового здоров'я, сили до праці і гострого та натхненного пера. Не знаю, як святкували твою річницю «на місцях», себто у рідній Марицеї і в Сучавщині, але годилося й українським публікаціям тепло поздоровити тебе з славним повноліттям, подякувати за плідне багаторічне співробітництво.

На жаль, і «Український вісник», не маючи достатньо даних про твій життєвий і трудовий шлях, не склав Тобі належної шани, але в серпні я буду у відпустці в рідному Сереті, тоді матимемо розмову, яку можна передати і на газетних сторінках.

А тепер повернемося до твого бачення ролі кореспондентів, яких шукають сурівські публікації.

Тут мушу сказати, що у цьому питанні ти трішки помиляєшся. Бажаємо знайти кореспондентів не тому, що «стара гвардія» виходить на пенсію» і настав час, щоби «молода гвардія» виходила на «барикади». Йдеться не про зміну поколінь, а про бажання знайти надійну допомогу «старій гвардії», щоби краще висвітлювати у наших публікаціях життя на діяльність сурівських організацій, українських громад, їх культурне й соціальне життя, збереження традицій. Звісно, «стара гвардія» вийде на пенсію, бо такий закон життя, але поки ще має «порох у порохівницях», вона робитиме свою справу. А нове поповнення буде не за рахунок кореспондентів, якими ти журишся і яких ти «перевіряв» із знання української

мови. Потенціальні кореспонденти, платні, а не добровільні, матимуть виразний статус, пройшовши вимогливий екзамен до того як стати на терені повноправними співробітниками наших публікацій. Отже, вони будуть не з числа тих, котрих ти «екзаменував».

А тепер про твоє застереження – «Надіюсь, що цензури не буде». На це відповім тобі застереженням з 16 сторінки «УВ»: «Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.» Отож, оскільки основний зміст твого допису – це кореспонденти в особистому баченні, ми його не порушили, а тільки викреслили «другорядні» міркування, певні «колючки», які дехто з читачів та кореспондентів міг вважати образливими. Чи не надто категоричний ти щодо певних людських слабкостей? Скажу, що я радий, коли кореспонденти їдуть на різні культурні події, пишуть про них і додають «купу фотографій», за що одержують «добренькі грейцери». Друже Колю, ми оплачуємо кореспондентів за якість і кількість їх роботи, а те чи вони там добре «попоїли» і «махнули пару диць» – не наша справа і це не гріх, якщо їх запросили організатори.

До речі, ти правий, що негоже висилати той самий матеріал до двох чи трьох публікацій і одержувати за це гроші, на що я вже звертав увагу кореспондентів.

На кінець скажу тобі, друже Колю, що полемічну «жилку» слід іноді притамувати, керуючись народним прислів'ям «Сім раз відміряй, а раз відріж».

З дружнім привітом
Михайло МИХАЙЛЮК

Брати ГРИММ

Колись давно у великому густому лісі стояв старий замок, а в тому замку жила сама-самісінька стара жінка. Та жінка була чаклункою. Вдень вона оберталася в кішку або в сову, а ввечері знов прибирала людську подобу. Вона вміла приманювати диких звірів та птахів, а тоді вбивала їх і варила або пекла. А коли хтось наближався за сто кроків до замку, то завмирав на місці й не міг зрушити з місця, поки вона не знімала з нього чарів. Та коли поблизу замку опинялася дівчина, чаклунка обертала її в пташку, а тоді замикала в клітку й несла в замок. У покоях замку було вже сім тисяч кліток із такими незвичайними пташками.

А в селі недалеко від того лісу жила собі дівчина на ім'я Йоринда, гарна, як намальована. І вона була заручена з гарним хлопцем на ім'я Йорингель.

Йоринда і Йорингель часто гуляли собі вдвох по околицях села і одного разу зайшли аж до лісу.

– Гляди, тільки не наближайся до замку, – застеріг дівчину Йорингель.

Був гарний травневий вечір, сонячне проміння пробивалося крізь гілля дерев у зелений сутінок лісу, на старому букові жалібно туркотіла горлиця.

І раптом Йоринді стало так сумно, що вона сіла на галявинці й заплакала. Йорингелєві також стало сумно. На серце їм налягла така туга, наче вони ось-ось



мали померти. Вони розгублено озирнулися, але не могли згадати, в який бік їм іти додому. Сонце саме заходило, вже до половини сховалося за гору. Йорингель

ЙОРИНДА І ЙОРИНГЕЛЬ

глянув крізь кущі й побачив зовсім близько від себе мури замку. Він злякався й побілів, як смерть.

Йоринда заспівала:

*Мій щиглик на гіллі в маю
сумних пісень співає:
Співає він про смерть свою,
сумних... тьох-тьох.*

Йорингель глянув на Йоринду – а вона обернулася в соловейка. Сидить на гіллячці і щебече:

ТЬох-тьох, тьох-тьох!

Навколо них тричі пролетіла сова з вогнистими очима і тричі прокричала:

Пугу, пугу, пугу!

Йорингель стояв, немов закам'янілий, і не міг ані руку підняти, ані ногою ступити, ані слова сказати, ані заплакати.

Тим часом сонце зовсім зайшло. Сова залетіла за кущ і відразу після того звідти вийшла стара згорблена жінка, худюща, жовта, з великими червоними очима й гачкуватим носом, кінчик якого сягав майже до підборіддя. Вона щось промурмотіла, зловила соловейка й понесла геть.

Нарешті жінка з'явилася знов і сказала глухим голосом:

– Здоров був, Цахіне, коли місяць на дягель світить, зніми чари, Цахіне, в добру годину.

І Йорингель враз відчув, що він може рухатись і говорити. Він упав навколішки перед жінкою і почав її просити, щоб вона віддала йому його Йоринду. Та стара сказала, що він ніколи вже її не побачить, і пішла геть. Дарма Йорингель гукав її, дарма плакав і побивався – із замку ніхто не виходив.

Що йому було робити? Думав він, думав, але так нічого й не надумав. Нарешті пішов у якесь чуже село недалеко від замку й найнявся пасти овець. Часом він приходив до замку й кружляв навколо, проте близько не підходив.

Та ось однієї ночі Йорингелєві приснилося, що він знайшов багряну квітку з великою, чистою, як вода, перлиною в чашечці. Він нібито зірвав ту квітку, пішов із нею до замку, і з усього, до чого він торкався нею, спадали чари. І приснилося йому, що тією квіtkою він повернув собі Йоринду.

Прокинувся він уранці й пішов шукати по горах і долинах, чи не знайде десь такої квітки. Так він шукав вісім днів, а на

дев'ятий рано вранці знайшов багряну квітку. А в чашечці квітки мерехтіла крапля роси, така велика, як найкраща перлина.

Цілий день і цілу ніч ішов він із тією квіtkою до замку. А як наблизився до нього за сто кроків, то не закам'янів, а підійшов до самої брами.

Дуже зрадів Йорингель, коли побачив, що чари на нього не діють. Він торкнувся квіtkою до брами, і брама враз розчинилася. Він зайшов на подвір'я і прислухався, чи не співають десь пташки. Нарешті почув їхній спів, зайшов у замок і знайшов залу, де стояло сім тисяч кліток із пташками. Чаклунка саме годувала їх. Як побачила вона Йорингеля, то аж засичала з люті, та й ну його клясти, але не змогла підступити до нього ближче як за два кроки.



Та Йорингель не звернув на неї уваги, а почав оглядати клітки з пташками. Там були тисячі соловейків, як він міг знайти між ними свою Йоринду?

Придивляючись до пташок, він помітив, як стара тихенько взяла одну клітку й пішла з нею до дверей. Він прудко кинувся за нею і торкнувся квіtkою спершу до клітки, а тоді до старої. Стара втратила свою чаклунську силу, а пташка обернулася в Йоринду. І вона обняла його за шию так гарно, як колись.

Тоді Йорингель зняв лихі чари з усіх інших дівчат, а сам зі своєю Йориндою пішов додому, де вони жили довго й щасливо.

ДИТЯЧІ СТОРІНКИ

ДОРОГІ УЧНІ, ШАНОВНІ УЧИТЕЛІ ТА БАТЬКИ!

Колектив редакції «УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК» щиро вітає вас зі святом Останнього дзвоника, що символізує закінчення навчальної пори!

Останній шкільний дзвоник для кожного лунає по-різному. Для тих, кому належить ще продовжити шкільне навчання, він радісно сповіщає про початок веселих літніх канікул. Тож від усього серця бажаємо гарного й цікавого відпочинку, набратися незабутніх вражень та сил перед початком нового етапу навчання.

А для випускників дзвоник пролунає востаннє, нагадуючи про те, що дитинство закінчилося і вони стали дорослими людьми.

Нехай відлуння цього останнього дзвоника для вас залишиться спогадом про безтурботне, щасливе дитинство. Ви вирушаєте у самостійне доросле життя. Бажаємо, щоб цей шлях був щасливий, сповнений гарними подіями і здобутками.

Висловлюємо безмежну подяку педагогам за їхню щоденну натхненну, самовіддану, невтомну творчу роботу, за терпіння, віру в здібності й таланти своїх



учнів, за знання, які Ви віддавали своїм вихованцям. У численних конкурсах, оглядах, олімпіадах, змаганнях цього навчального року наші вихованці були одними з кращих.

А всім батькам зичимо, щоб діти обов'язково виправдали їхні батьківські надії та стали гідним продовженням свого роду.

Хай щастить!!!

Сергій Гордієнко

З ДНЕМ УЧИТЕЛЯ!

Є професія у світі —
Серце віддавати дітям!
Серце вчителя безкрає,
Як би він його не кравав.

Тому гідний вчитель шани.
Так, любові і пошани
За роботу непросту
І за те, що я расту!

Хай же вистачить терпіння
Передати нам уміння.
А за працю вашу діти
Щиро вам дарують квіти!

Тамара КОЛОМІЄЦЬ

ПЕРША ВЧИТЕЛЬКА

Букварі і читанки,
Парти в два ряди.
Наша перша вчителька
В серці назавжди.
Споришева стежечка,
Стежечка-мережечка,
Що водила нас
Ще у перший клас.

Сонце світлі зайчики
Сипле у шибки.
Кришать крейду пальчики
Пишуть палички.
Добре нам читається —

Вчителька всміхається.
А як хтось не зна —
Хмуриться вона.

Скільки розгадали ми
З нею загадок!
Скільки прочитали ми
Віршів і казок!
Стороною рідною
Дниною погідною
Йшли через покіс
У багрянний ліс.

Наша перша вчителька
Інших навча.
Букварі і читанки їм вона
вруча.
Споришева стежечка,
Стежечка-мережечка,

Інших перший раз
Повела у клас.

Максим Рильський

КВІТИ ВЧИТЕЛЯМ

В синьому тумані
В синій димовій
Яблука рум'яні,
Груші медові.
Линуть птичі зграї,
Шелестять гаї...
Школа відчиняє
Двері нам свої.
Вийдуть нас зустріти
Друзі-вчителі,
Принесім їм квіти
З рідної землі.

ЛЕДАЦО

Мама просить сина: «Синку, винеси сміття.»
— Мамо, я тільки сів.
— А що ж ти робив до цього?
— Лежав.

КАНІКУЛИ

— Де ти провів канікули? — питає один приятель у іншого.
— Першу половину у горах.
— А другу?
— У гіпсі.

ГУМОР

ПРО КІНО

— Миколо, пішли грати у футбол!
— Не можу, о третій годині у кінотеатрі починається захопливий фільм.

— Так зараз лише о пів на другу!
— Але ж мені ще треба пів години плакати, щоб мама гроші на квиток дала.

КОНТРОЛЬНА

У класі:
— Сьогодні у нас буде контрольна.

— А калькулятором користуватися можна?
— Так, можна.
— А транспортиром?
— Транспортиром також можна. Отже, запишемо тему контрольної: «Пунічні війни Риму з Карфагеном».

ДИВНА ПРИЧИНА

Батько сумно хитає головою, продивляючись щоденник сина.
Хлопчик співчутливо питає:
— Як ти вважаєш, тату, в чому тут причина: погана спадковість чи негативний вплив вулиці?

«КОЛОМИЙКА» – ВЧОРА І СЬОГОДНІ

Заснований у 2002 році, серетський ансамбль «Коломийка» цього року святкує своє п'ятнадцятиріччя. У час його заснування у Сучавському повіті вже існували деякі українські вокально-інструментальні формації, але бракували танцювальні, так що



поява цього ансамблю заповнила цю прогалину. Подія була важливою, похвальною і сприйнятою з великою радістю. Початок, – як то буває звичайно, – був нелегкий, але завдяки запалу всіх тих, хто спричинився до заснування ансамблю, всі ці труднощі були поборені.

Новостворений ансамбль «Коломийка» почав скромно свою діяльність, але завдяки старанню професорки Зірки Янош і місцевим адміністративним органам, допомозі зі сторони СУРу, у скорім часі доказав свою вартість і посів важливе місце у культурному житті українців Сучавського повіту. Ансамбль складається переважно із учнів Серетського технічного коледжу «Лацку Воде» і з студентів, але і з місцевої молоді, охочої танцювати. Більшість із них мають 18-20 років, але є і молоденькі, які мають вік цього ансамблю, цебто 15 років. Ця артистична діяльність є позашкільною і не перешкоджає учням вчитися.

Завдяки професійному керівництву професорки Зірки Янош, але і талантові членів, ансамбль у скорім часі здобув заслужену славу, став звісним не тільки в Румунії, але і за кордоном. За 15 років існування ансамбль «Коломийка» брав участь у багатьох культурних подіях, між котрими можна згадати національні фестивалі "Comori de suflet românesc" у Радівцях, Сучаві, Сереті і Кимпулунг Молдовенеск, етнічні фестивалі у Сереті, Сігетул Мармаціей, Мізілі, Ясах, Бухаресті, Сібіу, Одоггеюл Секуєск, Негостині, Кирлібабі. Кілька разів «Коломийка» виступала в Гура Гуморулуй, Сереті і Фокшанах з нагоди «Днів міста». Гідно представив себе цей ансамбль і за кордоном – в Україні, у Франції, Молдавській Республіці, Італії, давши можливість глядачам нагородити оплесками виступи серетських танцюристів, які талановито вміють виконувати не тільки українські та румунські танці, але і грецькі, польські, італійські, єврейські, циганські і російські.



Подивляти майстерність танцюристів цього ансамблю мали можливість і румунські телеглядачі по каналах TVR 1, TVR 2, TVR 3, Prima TV, Antena 1, TVR Internațional,



Favorit TV, новіше у 2015 році, коли був переданий Show «Români au talent».

Здобуті успіхи заохочують «Коломийку»



збагачувати свій репертуар новими танцями і піснями, а цьому сприяє і постійне поповнення ансамблю новими членами з рядів талановитих учнів і студентів, бо численні попередні члени давно закінчили школу, факультети, одружились, мають родинні і службові обов'язки. Це, але і те, що тепер «Коломийка» має серйозну конкуренцію, бо вже заснувались й інші нові, вже звісні ансамблі – «Козачок» у Балківцях, «Червона калина» у Негостині і Серетська «Надія замку». Це є порукою дальших успіхів під невтомним, майстерним проводом пані Зірки Янош. Вітаємо колектив ансамблю «Коломийка» із 15-річчям!

Ярема ОНИЩУК
Фото автора



Подасмо нову адресу по інтернету нашої редакції:
E-mail: ukrainskyi.visnyk@gmail.com

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор

МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Редактор – **Тереза ШЕНДРОЮ**

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОЮ

Редакція: Раду Попеску № 15, Бухарест

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724

Друкарня S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

ISSN 1223-1614

Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România